

K-5817^A

П 87156

ЛІТЕРАТУРНИЙ
ЖУРНАЛ.

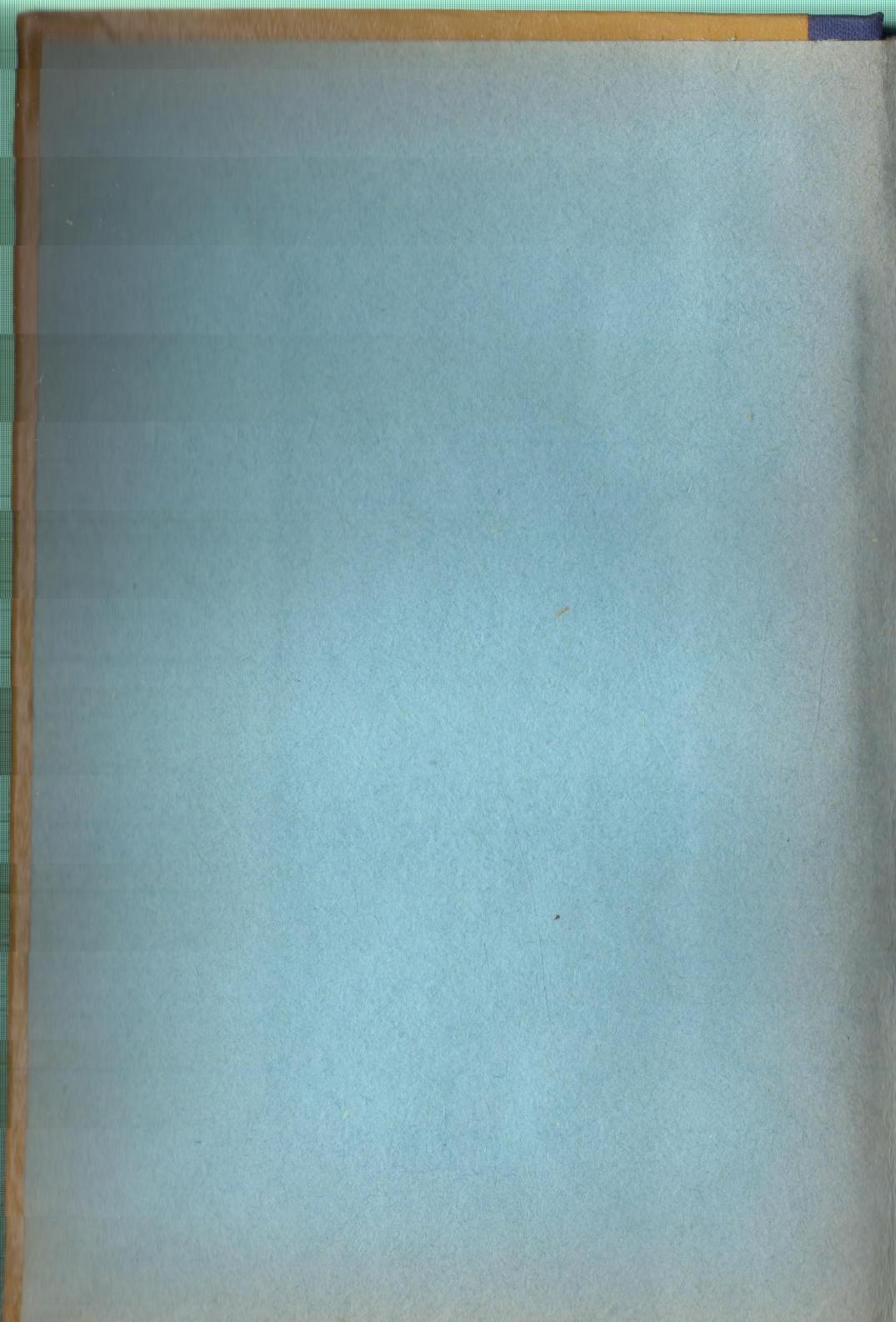
1957, № 11-12.

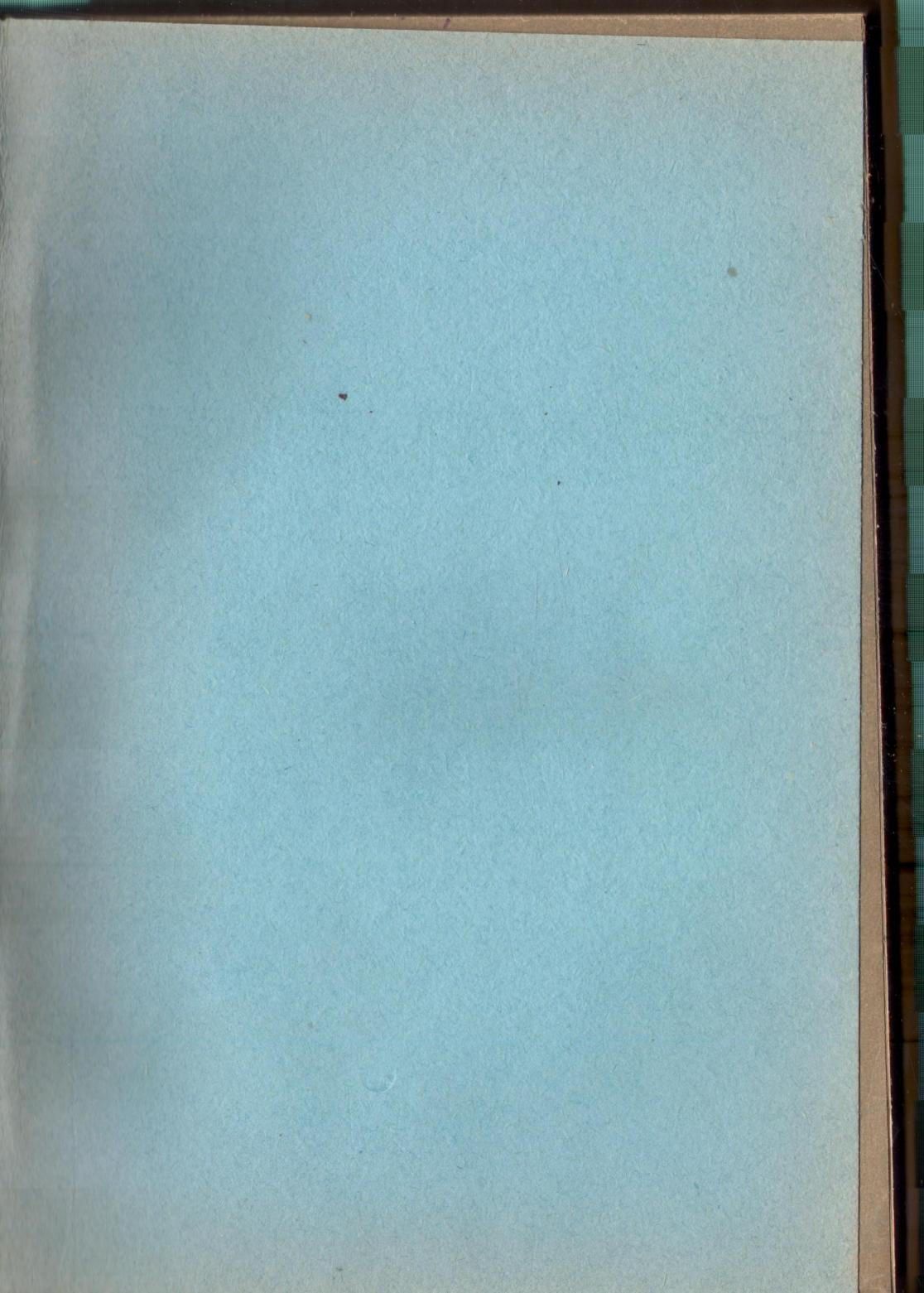
V.N. Karazin Kharkiv National University

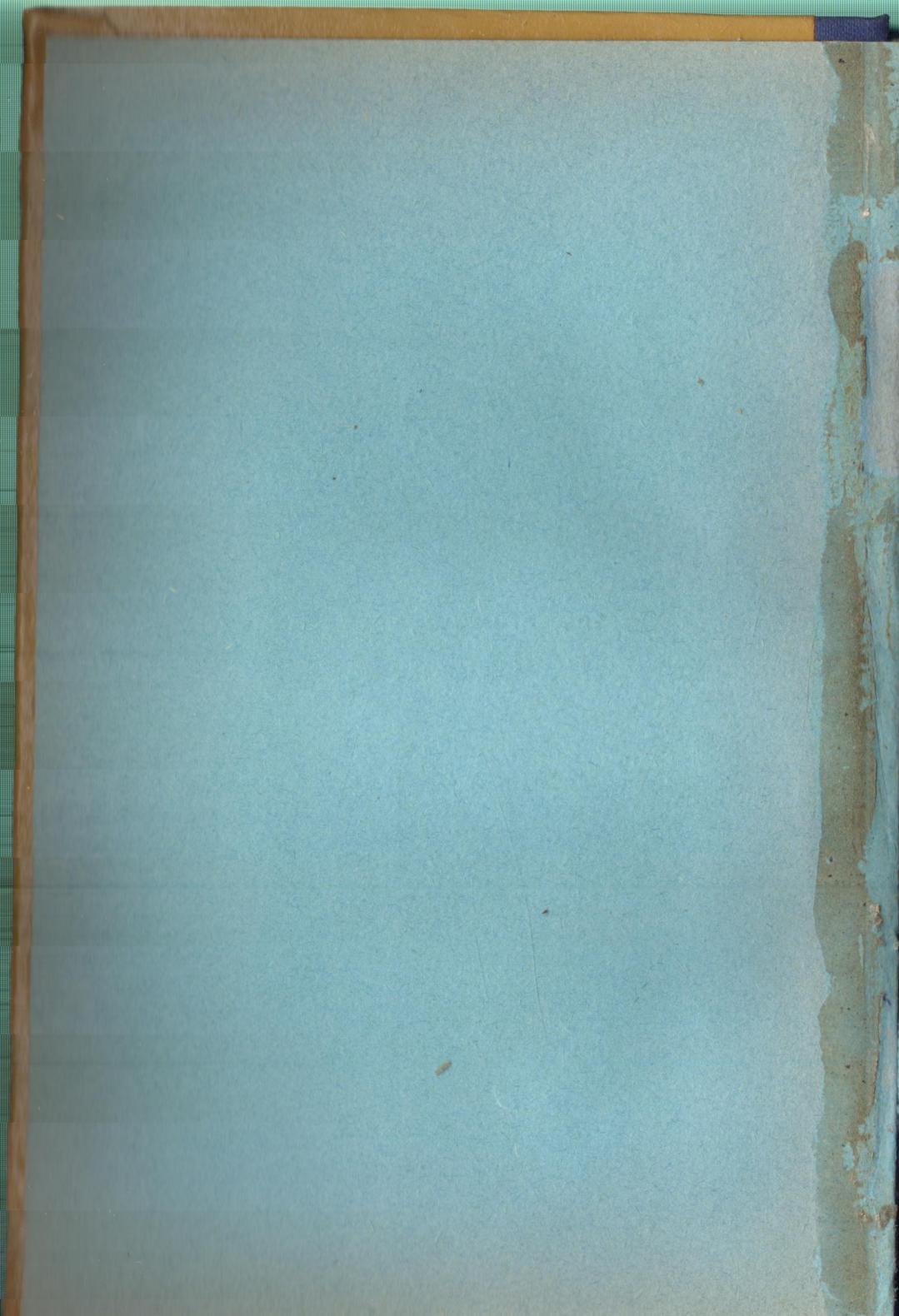

60721147

4

К5817А

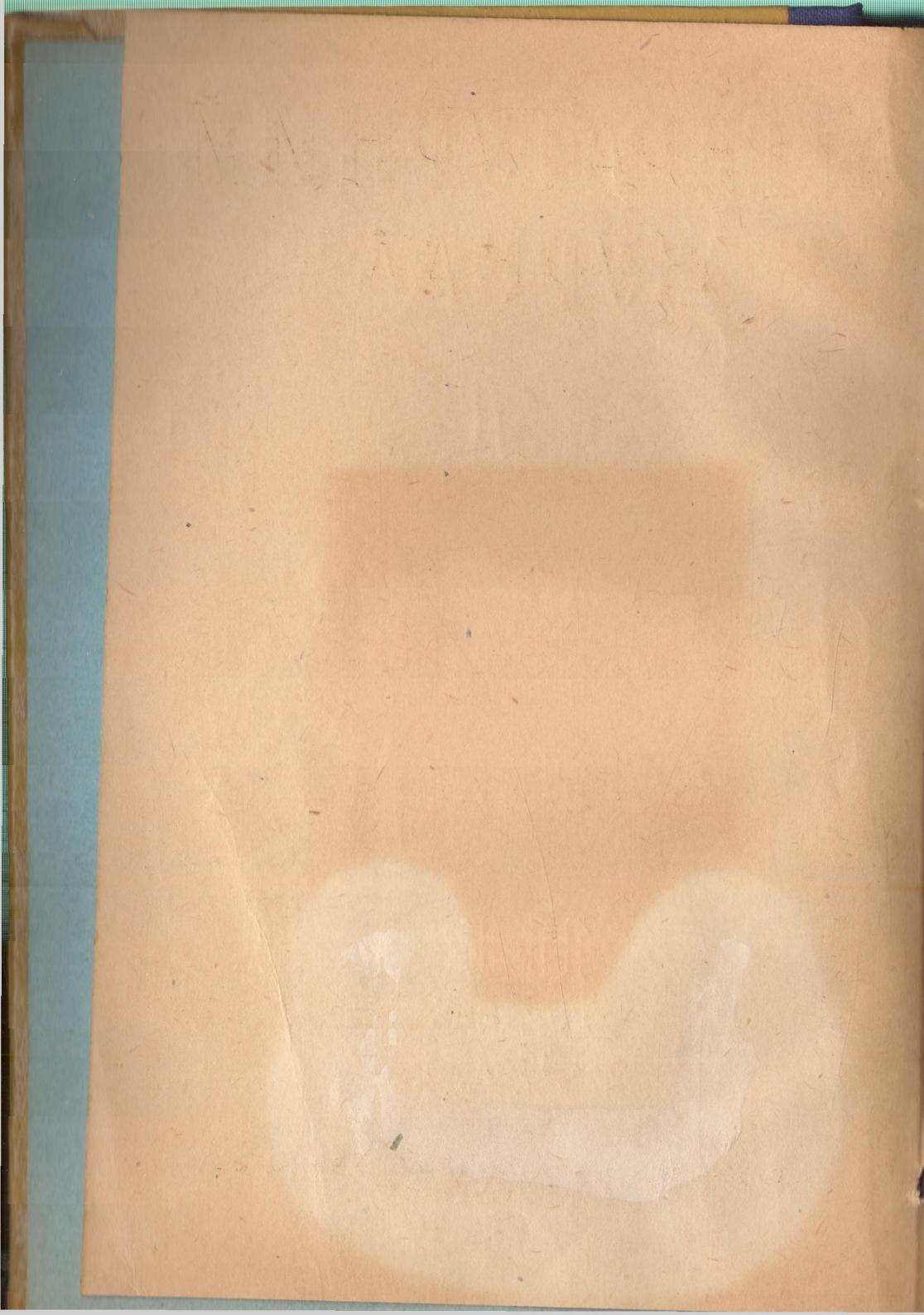
ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖУРНАЛ

11-12

ГРУДЕНЬ

1937

ДЕРЖАВНЕ ЛІТЕРАТУРНЕ ВИДАВНИЦТВО

K.5817A

ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖУРНАЛ

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІЙ
І КРИТИЧНИЙ МІСЯЧНИК

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО ТА ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
ПРАВЛІННЯ СПІЛКИ РАДЯНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

11-12
грудень
1937

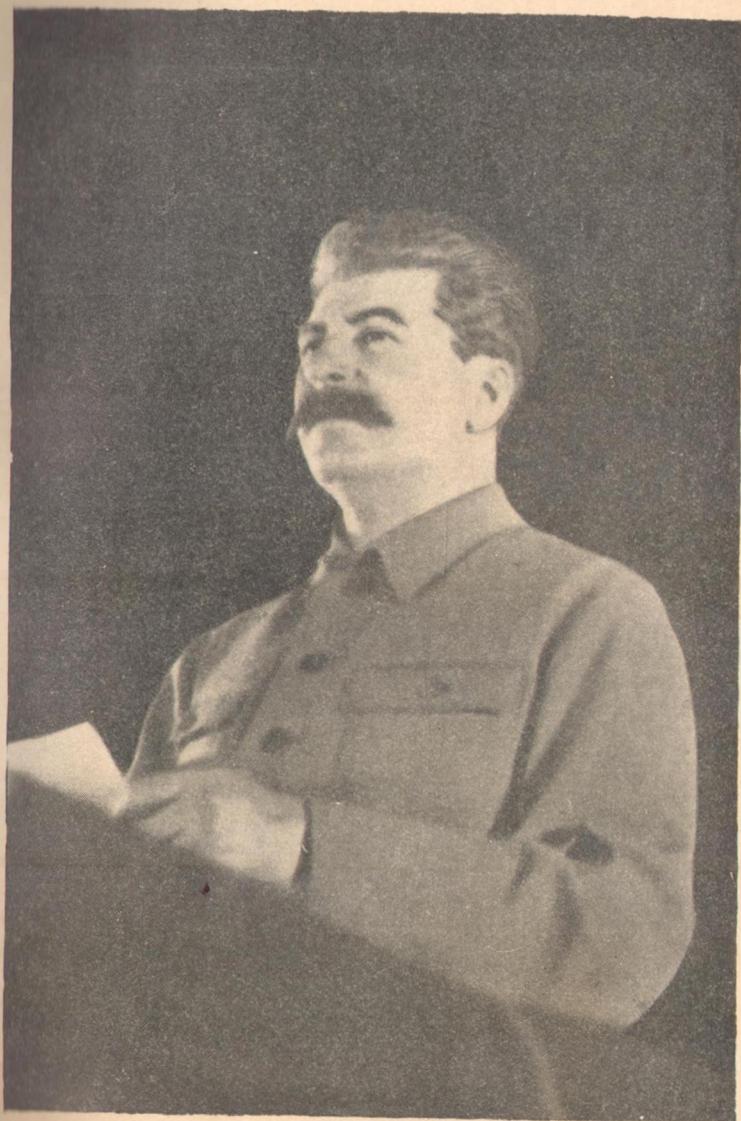
ДЕРЖАВНЕ ЛІТЕРАТУРНЕ ВИДАВНИЦТВО
КІЇВ • ХАРКІВ

556

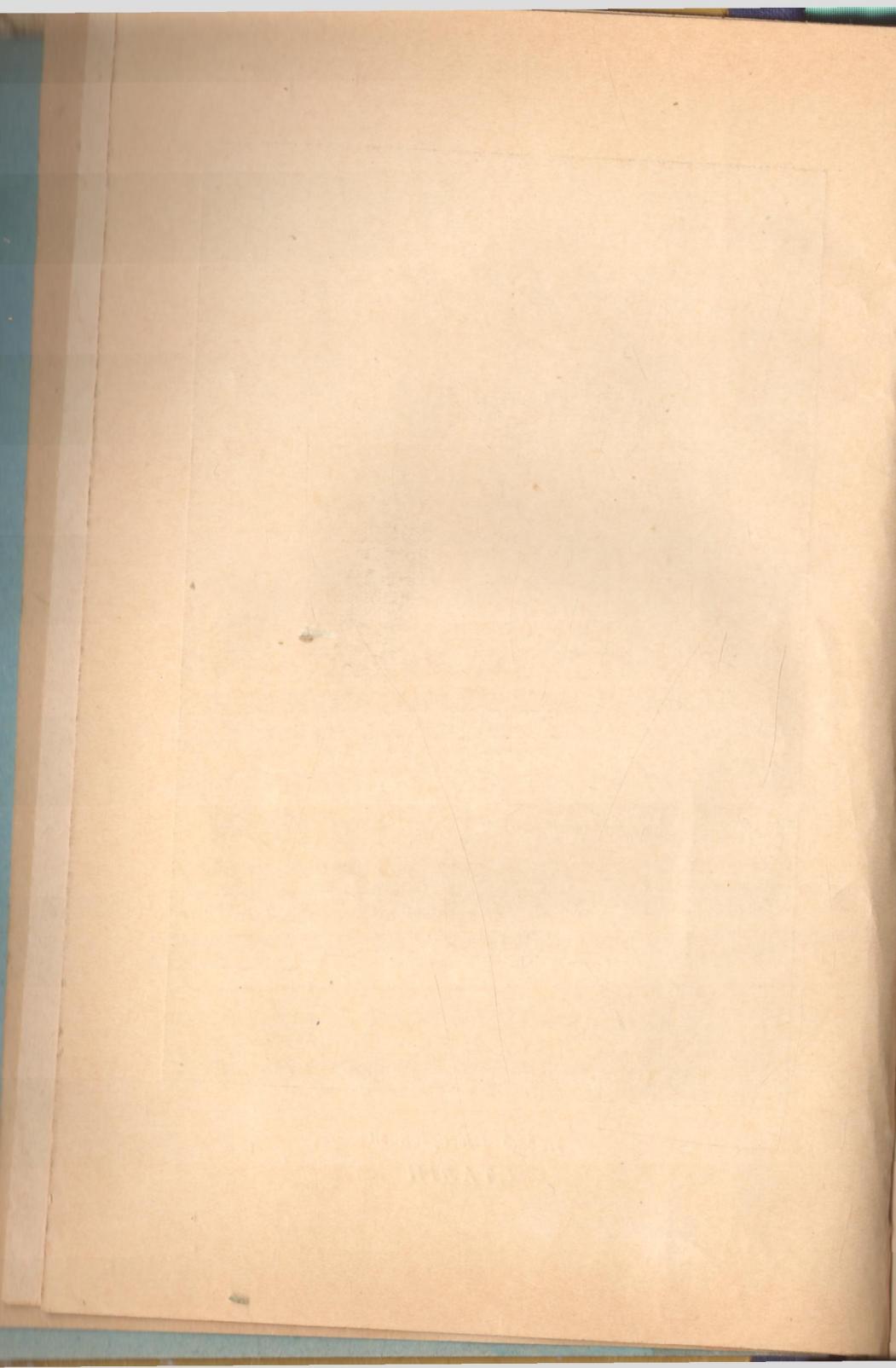
ЗМІСТ

Стор.

Промова товариша Й. В. Сталіна на передвиборних зборах виборців Сталінської округи м. Москви	3
Теренъ Масенко — Сталінська Конституція. Поезія	7
Геннадій Брежньов — Сталін. Поезія	8
Микола Нагнибіда — Тут працював Сталін. Поезія.	9
 Повідомлення Центральної Виборчої Комісії про загальні підсумки виборів у Верховну Раду СРСР.	11
Валентин Бичко — Наші депутати. Поезія	14
М. Хашеватський — Пісня про першого депутата. Поезія. Переклав Т. Масенко	16
Й. Сталін — Про об'єднання радянських республік. Доповідь на I З'їзді Рад Союзу Радянських Соціалістичних Республік 30 грудня 1922 р.	17
Давид Каневський — Герб. Поезія	20
Квітуча Україна — Вірш колгоспника	22
С. В. Косюор — Україна — Радянська Соціалістична Республіка. До ХХ роковин радянської влади	23
Слава, партіє, тобі — Вірш колгоспника.	30
Гордій Коцюба — Перед грозою. Роман. (Закінчення)	31
Борис Котляров — Народ вибирає. Поезія. Переклав А. Шмігельський	101
С. Радугін — Ти наша воля, наша радість! Поезія. Переклав Т. Масенко	103
Микола Дукин — Земля. Оповідання	104
Антон Шмігельський — Голосом серця. Поезія	110
Арон Копштейн — Ми йшли на збори як на свято... Поезія	111
Павло Байдебура — Отець Шершень. Оповідання	113
Ігор Муратов — Тобі сьогодні двадцять літ... Поезія	117
Микола Бажан — Живи, життя безсмертне. Поезія	118
Семен Сумний — Над Дніпром. Нарис	124
Шота Руставелі — Вітязь у тигровій шкурі. (Вступ і повість четверта). Переклав з грузинської М. Бажан	150
Михайло Білик — Оповідання прикордонника	167
Ізяслав Рижей — Дума про герой. Поезія	172
Григорій Кот — Юність. Поезія	175
Сергій Роговик — Останнє прохання. Оповідання	176
Леонід Андрусенко — Пісня про землю	180
 Г. І. Петровський — Пам'яті М. О. Острівського. Стаття	181
Сулейман Стальський	184
Пам'яті ашуга. Поезії П. Усенка і Т. Масенка	185

Йосиф Виссаріонович
СТАЛІН

ПРОМОВА ТОВАРИША Й. В. СТАЛІНА

НА ПЕРЕДВИБОРНИХ ЗБОРАХ ВИБОРЦІВ СТАЛІНСЬКОЇ ВИБОРЧОЇ
ОКРУГИ м. МОСКВИ 11 ГРУДНЯ 1937 р. У ВЕЛИКОМУ ТЕАТРІ

Голову чий. Слово надається нашому кандидатові товаришу Сталіну. Поява на трибуні товариша Сталіна зустрічається виборцями бурею оваций, які триває протягом кількох хвилин. Весь зал Великого театру стоячи вітає товариша Сталіна. З залу безперервно лунають вигуки: „Хай живе великий Сталін, ура!“, „Творців найдемократичнішої в світі радянської Конституції товарищеві Сталіну—ура!“, „Хай живе вождь пригноблених усього світу товариш Сталін, ура!“

Сталін. Товариші, признаюсь я не мав наміру виступати. Але наш шановний Микита Сергійович, можна сказати, силоміць притяг мене сюди, на збори: скажи, говорити, добру промову. Про що сказати, яку саме промову? Все, що треба було сказати перед виборами, вже сказано і передиковано в промовах наших керівників товарищів Калініна, Молотова, Ворошилова, Кагановича, Єжова і багатьох інших відповідальних товарищів. Що ще можна додати до цих промов?

Потрібні, кажуть, роз'яснення в деяких питаннях виборчої кампанії. Які роз'яснення, в яких питаннях? Усе, що треба було роз'яснити, вже роз'яснено і перероз'яснено у відомих зверненнях партії більшовиків, комсомолу, Всесоюзної Центральної Ради професійних спілок, Тсоавіахему, Комітету в справах фізкультури. Що ще можна додати до цих роз'яснень?

Звичайно, можна було б сказати отаку легку промову про все і ні про що. (Легкий сміх). Можливо, що така промова позабавила б публіку. Говорять, що майстри по таких промовах є не тільки там, у капіталістичних країнах, але й у нас, у радянській країні. (Сміх, оплески). Але, поперше, я не майстер по таких промовах. Подруге, чи варто нам займатися справами забави тепер, коли у всіх у нас, більшовиків, як говориться, „от работ полон рот“. Я думаю, що не варто.

Ясно, що при таких умовах доброї промови не скажеш.

І все ж, якщо я вже вийшов на трибуну, звичайно, доводиться так чи інакше сказати хоча б дещо. (Шумні оплески).

Насамперед я хотів би принести подяку (оплески) виборцям за довір'я, яке вони виявили. (Оплески).

Мене висунули кандидатом у депутати і виборча комісія Сталінської округи радянської столиці зареєструвала мене як кандидата в депутати. Це, товариши, велике довір'я. Дозвольте принести вам глибоку більшовицьку

подику за те довір'я, яке ви виявили партії більшовиків, що її членом я є, і особисто мені, як представників цієї партії. (Шумні оплески).

Я знаю, що значить довір'я. Воно, природно, покладає на мене нові, додаткові обов'язки і, отже, нову додаткову відповідальність. Що ж, у нас, більшовиків, не прийнято відмовлятись від відповідальності. Я її приймаю з охотою. (Бурхливі три від оплески).

Із свого боку я хотів би запевнити вас, товариші, що ви можете сміливо покластися на товариша Сталіна. (Бурхлива, довго незмовкаюча овация). Вигук з залу: «А ми всі за товаришем Сталіним!»). Можете розраховувати на те, що товариш Сталін зуміє виконати свій обов'язок перед народом (оплески), перед робітничим класом (оплески), перед селянством (оплески), перед інтелігенцією. (Оплески).

Далі, я хотів би, товариші, поздоровити вас з настаючим всенародним, святом, з днем виборів до Верховної Ради Радянського Союзу. (Шумні оплески). Наступні вибори це не просто вибори, товариші. Це дійсно всенародне свято наших робітників, наших селян, нашої інтелігенції. (Бурхливі оплески). Ніколи в світі ще не бувало таких дійсно вільних і дійсно демократичних виборів, ніколи! Історія не знає іншого такого прикладу. (Оплески). Справа йде не про те, що у нас будуть вибори загальні, рівні, таємні і прямі, хоча вже це само по собі має велике значення. Справа йде про те, що загальні вибори будуть проведені у нас як найдієвіші вибори і найдемократичніші порівняно з виборами першої - лішої ішої країни в світі.

Загальні вибори відбуваються і мають місце і в деяких капіталістичних країнах, так званих, демократичних. Але в якій обстановці там проходять вибори? В обстановці класових сутичок, в обстановці класової ворожнечі, в обстановці тиску на виборців з боку капіталістів, поміщиків, банкірів та інших акул капіталізму. Не можна назвати такі вибори, навіть якщо вони загальні, рівні, таємні і прямі, цілком вільними і цілком демократичними виборами.

У нас, у нашій країні, навпаки, вибори проходять в зовсім іншій обстановці. У нас немає капіталістів, немає поміщиків, отже, і немає тиску з боку імущих класів на неімущих. У нас вибори проходять в обстановці співробітництва робітників, селян, інтелігенції, в обстановці взаємного їх довір'я, в обстановці, я б сказав, взаємної дружби, тому що у нас немає капіталістів, немає поміщиків, немає експлуатації і ні кому, власне, тиснути на народ для того, щоб перекрутити його волю.

Ось чому наші вибори є єдиними дійсно вільними і дійсно демократичними в усьому світі. (Шумні оплески).

Такі вільні і дійсно демократичні вибори могли виникнути тільки на ґрунті торжества соціалістичних порядків, тільки на базі того, що у нас соціалізм не просто будеться, а вже ввійшов у побут, у повсякденний побут народу. Років десять тому можна було б дискутувати про те, можна в нас будувати соціалізм, чи ні. Тепер це вже не дискусійне питання. Тепер це питання фактів, питання живого життя, питання побуту, що передає все життя народу. На наших фабриках і заводах працюють без капіталістів. Керують роботою люди з народу. Це і зв'ється у нас соціалізмом на ділі. На наших полях працюють трудівники землі без поміщиків, без куркулів.

Керують роботою люди з народу. Це і звється у нас соціалізмом у побуті, це і звється у нас вільним, соціалістичним життям:

Ось на цій базі і виникли у нас нові, дійсно вільні і дійсно демократичні вибори, вибори, прикладу яким нема в історії людства.

Як же після цього не поздоровити вас з днем всенародного торжества, з днем виборів до Верховної Ради Радянського Союзу! (Бурхлива овация весього залу).

Далі я хотів би, товариші, дати вам пораду, пораду кандидата в депутати своїм виборцям. Якщо взяти капіталістичні країни, то там між депутатами і виборцями існують деякі своєрідні, я б сказав, досить дивні відносини. Поки йдуть вибори, депутати заграють з виборцями, підлещуються перед ними, клянуться у вірності, дають купу всяких обіцянок. Виходить, що залежність депутатів від виборців повна. Як тільки вибори відбулися і кандидати перетворились у депутатів, — відносини змінюються в корені. Замість залежності депутатів від виборців виходить повна їх незалежність. Протягом 4 або 5 років, тобто аж до нових виборів, депутат почуває себе цілком вільним, незалежним від народу, від своїх виборців. Він може переїхти з одного табору до іншого, він може збочити з правильного шляху на неправильний, він може навіть заплутатися в деяких махінаціях не зовсім потрібного характеру, він може кувиркатися, як йому завгодно, — він незалежний.

Чи можна вважати такі відносини нормальними? Ні в якому разі, товариші. Цю обставину врахувала наша Конституція і вона провела закон, в силу якого виборці мають право достроково відкликувати своїх депутатів, якщо вони починають фінтити, якщо вони збочують з шляху, якщо вони забувають про свою залежність від народу, від виборців.

Це чудовий закон, товариші. Депутат повинен знати, що він слуга народу, його посланець у Верховну Раду і він повинен вести себе по лінії, по якій йому даний наказ народом. Збочив з шляху, виборці мають право зажадати призначення нових виборів, і депутата, який збочив з шляху, вони мають право прокатати на вороних. (Сміх, оплески). Це чудовий закон. Моя порада, порада кандидата в депутати своїм виборцям, пам'ятати про це право виборців, — про право дострокового відкликування депутатів, слідкувати за своїми депутатами, контролювати їх, і, якщо вони здумают збочити з правильного шляху, змахнути їх з плечей, зажадати призначення нових виборів. Уряд зобов'язаний призначити нові вибори. Моя порада — пам'ятати про цей закон і використати його при нагоді.

Нарешті, ще одна порада кандидата в депутати своїм виборцям. Чого треба взагалі вимагати від своїх депутатів, якщо взяти з усіх можливих вимог найбільш елементарні вимоги?

Виборці, народ повинні вимагати від своїх депутатів, щоб вони залишалися на висоті своїх завдань, щоб вони в своїй роботі не спускались до рівня політичних обивателів, щоб вони залишались на посту політичних діячів ленінського типу, щоб вони були такими ж ясними і визначеними діячами, як Ленін (оплески), щоб вони були такими ж безстрашними в бою і нешадливими до ворогів народу, яким був Ленін (оплески), щоб вони були вільні від усякої паніки, від усякої подібності паніки, коли справа починає ускладнюватись і на обрії вимальовується яканебудь небезпека, щоб

вони були так само вільні від усякої подібності паніки, як був вільний Ленін (оплески), щоб вони були так само мудрі і неквапливі при розв'язанні складних питань, де потрібна всебічна орієнтація і всебічне врахування всіх плюсів і мінусів, яким був Ленін (оплески), щоб вони були так само правдиві і чесні, яким був Ленін (оплески), щоб вони так само любили свій народ, як любив його Ленін. (Оплески).

Чи можемо ми сказати, що всі кандидати в депутати є саме такого роду діячами? Я б цього не сказав. Усякі бувають люди на світі, всякі бувають діячі на світі. Є люди, про яких не скажеш, хто він такий, чи він добрий, чи то він поганий, чи то мужній, чи то боягузуватий, чи то він за народ до кінця, чи то він за ворогів народу. Є такі люди і є такі діячі. Вони є і у нас, серед більшовиків. Самі знаєте, товариші, сім'я не без виродку. (Сміх, оплески). Про таких людей невизначеного типу, про людей, які нагадують скоріше політичних обивателів, ніж політичних діячів, про людей такого невизначеного, неоформленого типу досить влучно сказав великий російський письменник Гоголь: „Люди, говорить, невизначені, ні те, ні се, не зрозумієш, що за люди, ні в місті Богдан, ні на селі Селіфан“. (Сміх, оплески). Про таких невизначених людей і діячів також досить влучно говориться у нас в народі: „Так собі людина — ні риба, ні м'ясо“. (Загальний сміх, оплески), „Ні богу свічка, ні чорту кочерга“. (Спільний сміх, оплески).

Я не можу сказати з цілковитою впевненістю, що серед кандидатів у депутати (я дуже прошу вибачення перед ними, звичайно) і серед наших діячів немає людей, які нагадують найскоріше політичних обивателів, які нагадують своїм характером, свою фізіономією людей такого типу, про яких говориться в народі: „Ні богу свічка, ні чорту кочерга“. (Сміх, оплески).

Я б хотів, товариші, щоб ви впливали систематично на своїх депутатів, щоб їм внушали, що вони повинні мати перед собою великий образ великого Леніна і наслідувати Леніна в усьому. (Оплески).

Функції виборців не кінчаються виборами. Вони продовжуються на весь період існування Верховної Ради даного скликання. Я вже говорив про закон, який дає право виборцям на дострокове відкликання своїх депутатів, якщо вони збочують з правильного шляху. Отже, обов'язок і право виборців полягають в тому, щоб вони весь час тримали під контролем своїх депутатів і щоб вони внушали їм — ні в якому разі не спускатись до рівня політичних обивателів, щоб вони — виборці внушали своїм депутатам бути такими, яким був великий Ленін. (Оплески).

Така, товариші, моя друга порада вам, порада кандидата в депутати своїм виборцям. (Бурхливі, довго незмовкаючі оплески, які переходят в овацию. Всі встають і звертають свої погляди в урядову ложу, куди проходить товариш Сталін. Лунають вигуки: „Великому Сталіну, ура!“, „Товариш Сталіну, ура!“, „Хай живе товариш Сталін, ура!“, „Хай живе перший ленінець — кандидат у депутати Ради Союзу — товариш Сталін! Ура!“).

Терень Масенко

СТАЛІНСЬКА КОНСТИТУЦІЯ

Щоб людини кожен крок і вчинок
Скерувати на корисні діла —
Вільний труд, щасливий відпочинок
Сталінськая Конституція дала.

Щоб жінок радянських чесна слава
У труді свободному росла —
Женщині й мужчині рівне право
Сталінськая Конституція дала.

Щоб росли розумні й сильні діти,
Щоб змістовна юність їх була —
Громадянам право на освіту
Сталінськая Конституція дала.

Щоб Отчизна — наша рідна мати
Вільна й неподолана цвіла,
Нам обов'язок священний захищати
Батьківщину — Конституція дала.

Щоб вождева слава щиро, свято,
Вічно у серцях людських жила —
Щастя це — творця її співати
Сталінськая Конституція дала.

Листопад, 1937 р.
Харків,

Геннадій Брежньов

СТАЛІН

В мові моого народу
Є золоті слова,
В серці моого народу
Визріла правда жива.
Голос гучний мільйонів
Образ вождя співа —
Сталіну пісня народу,
Сталіну кращі слова.
Рідної партії пропор
Нас до побід веде,
Сталінське мудре слово
В наших серцях живе.
Труд і діяння мужніх
Славними стали в віках,—
Воля вождя натхненна
Зрошує більшовика.
Вкрились будівлями тундри,
Мерзла тепліє земля,—
Сталінське сонце щасливе
Царство снігів оживля.
В горах, в пісках, азіатських,
Аж до кочових юрт,
Творче життя новітнє
Сталінські гасла несуть,
Пісню поета вільну
Образ вождя світлитъ,—
Все, що живе і квітне,
Сталіна геній творить.

Харків, 1937 р.

Микола Нагнибіда

ТУТ ПРАЦЮВАВ СТАЛІН

„Вождь ВКП(б) і трудачих усього світу товариши Сталін працював у цьому будинку в 1920 році, керуючи розгромом білогвардійців, білополяків і становленням Радянської влади на Україні та південній Росії“.

(Меморіальна дошка на будинку Штабу ХВО).

Та й вирости клени розлогі,
Не взнати їх старому бійцю,
Великих походів дороги
Вели через площею оцю.

Іди і на площі побачиш
Будинок. Знамена звились ...
Людина сталевої вдачі
Отут працювала колись.

Тут Сталін мою Україну,
Пробиту багнетом катів,
У похід повів і орлину
Ій путь показав.

Відтоді

Тут кожний брукований сажень
Іще зберіга давнину.
Іди, прислухайся, розкаже
Ця площа тобі про війну.

Коли у тривожній ночі,
Мов бурного моря вали,
Збирались на площі робочі,
Полками на південь ішли.

Іди, придивляйся, пригадуй,
І згадка заб'є, мов ключі,—
Будьоновські вірні бригади
Коней напували в Збручі.

Та й вирости клени розлогі,
Не взнати їх старому бійцю.
Великих походів дороги
Вели через площу оцю.

Харків, 1937 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМИСІЇ ПРО ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ ВИБОРІВ У ВЕРХОВНУ РАДУ СРСР

За відомостями виборчих округ на 12 годину ночі 14 грудня 1937 року зареєстровано обрання всіх 1.143 депутатів Верховної Ради СРСР. Всі обрані депутати є кандидатами блоку комуністів і безпартійних.

Підрахунок кількості виборців, які брали участь у голосуванні, в основному закінчений, якщо не рахувати кількох найбільш віддалених і невеликих виборчих дільниць, відомості яких можуть дещо збільшити кількість тих, що голосували. По СРСР зареєстровано 93.639.478 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР. За даними виборчих округ з цієї кількості виборців взяли участь в голосуванні 90.319.346 чоловік, що становить 96,5% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По РРФСР з 60.351.656 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 58.257.245 чоловік, що становить 96,5% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Українській РСР з 17.530.751 чоловіка, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 17.098.100 чоловік, що становить 97,5% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Білоруській РСР з 3.007.342 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 2.926.771 чоловік, що становить 97,3% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Азербайджанській РСР з 1.648.653 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 1.574.792 чоловіка, що становить 95,5% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Грузинській РСР з 1.940.547 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 1.861.175 чоловік, що становить 95,9% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Вірменській РСР з 620.220 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 590.641 чоловік, що становить 95,2% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Туркменській РСР з 652.515 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 621.847 чоловік,

що становить 95,3% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Узбецькій РСР з 3.548.441 чоловіка, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 3.316.481 чоловік, що становить 93,5% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Таджицькій РСР з 751.798 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 710.871 чоловік, що становить 94,6% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Казахській РСР з 2.788.147 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 2.616.776 чоловік, що становить 93,9% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

По Киргизькій РСР з 799.408 чоловік, які мають право голосу на виборах у Верховну Раду СРСР, взяли участь в голосуванні 744.647 чоловік, що становить 93,1% від загальної кількості громадян, які користуються правом голосу.

З 1.143 обраних депутатів — 855 комуністів і 288 безпартійних. Жіночої серед депутатів — 184, чоловіків — 959.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ ПРО КІЛЬКІСТЬ ВИБОРЦІВ, ЯКІ ГОЛОСУВАЛИ ЗА КАНДИДАТІВ БЛОКУ КОМУНІСТІВ І БЕЗПАРТИЙНИХ НА ВИБОРАХ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР 12 ГРУДНЯ 1937 РОКУ

Протягом 15 і 16 грудня 1937 року до Центральної виборчої комісії надійшли дані від ряду віддалених виборчих дільниць, від поїздів і пароплавів у дорозі, від яких досі не було повних відомостей. У зв'язку з цим кількість виборців по СРСР остаточно визначилася у 94.138.159 чоловік (на 498.681 чол. більше, ніж було оголошено 15 грудня), так само як збільшилась кількість тих, що брали участь у голосуванні, до 91.113.153 чоловік (на 793.807 чол. порівняно з тим, що оголошено 15 грудня), що становить 96,8% до числа виборців.

Одержання вказаних даних дало Центральній виборчій комісії змогу підсумувати кількість голосів, поданих по всіх округах за кандидатів блоку комуністів і безпартійних.

У всіх виборчих округах по виборах до Ради Союзу за кандидатів блоку комуністів і безпартійних голосувало 89.844.271 чоловік, що становить 98,6% всього числа тих, що брали участь у голосуванні. Бюлєтенів, визнаних недійсними на підставі ст. 90 „Положення про вибори до Верховної Ради СРСР“, виявилось 636.808. Бюлєтенів, в яких закреслені прізвища кандидатів — 632.074.

У всіх виборчих округах по виборах до Ради Національностей від Союзних республік за кандидатів блоку комуністів і безпартійних голосувало 89.063.169 чоловік, що становить 97,8% всього числа тих, що брали участь у голосуванні. Бюлєтенів, визнаних недійсними на підставі

ст. 90 „Положення про вибори до Верховної Ради СРСР”, виявилось 1.487.582. Бюлєтенів, в яких закреслені прізвища кандидатів,— 562.402.

По окремих союзних республіках підсумки виборів до Ради Союзу і до Ради Національностей (від союзних республік) даються в такій таблиці:

Назва союзної республіки	Число виборців	Брали участь у голосуванні		Голосувало за кандидатів блоку комуністів і безпартійних			
		В абсолют-них цифрах	У проц. до числа вибороців	До Ради Союзу	До Ради Національностей		
РРФСР . . .	60.571.292	58.623.335	96,8	57.687.755	98,4	57.142.882	97,5
Українська РСР	17.539.876	17.156.273	97,8	16.980.303	99,0	16.799.399	97,9
Вілоруська РСР	3.007.342	2.929.666	97,4	2.892.815	98,7	2.884.244	98,4
Азербайджанська РСР	1.648.877	1.577.117	95,6	1.564.183	99,2	1.555.523	98,6
Грузинська РСР	1.940.547	1.866.189	96,2	1.849.932	99,1	1.847.367	99,0
Вірменська РСР	620.220	596.675	96,2	592.146	99,2	592.682	99,3
Туркменська РСР . . .	691.925	651.962	94,2	647.345	99,3	644.329	98,8
Узбецька РСР	3.548.441	3.319.216	93,5	3.286.897	99,0	3.274.473	98,6
Таджицька РСР	774.864	738.099	95,3	728.656	98,7	726.064	98,4
Казахська РСР	2.995.367	2.901.072	96,9	2.882.844	99,4	2.862.726	98,7
Киргизька РСР	799.408	753.549	94,3	731.395	97,1	733.480	97,3
Разом по СРСР	94.138.159	91.113.153	96,8	89.844.271	98,6	89.063.169	97,8

У всіх виборчих округах по виборах до Ради Національностей від Автономних республік, Автономних областей і Народних округів число виборців становить 10.353.188 чоловік. У голосуванні взяли участь 9.954.133 чоловіки, тобто 96,2%. За кандидатів блоку комуністів і безпартійних голосувало в цих округах 9.757.435 чоловік, тобто 98,0% всього числа тих, що брали участь у голосуванні. Бюлєтенів, визнаних недійсними на підставі ст. 90 „Положення про вибори до Верховної Ради СРСР”, виявлено 61.784. Бюлєтенів, в яких закреслені прізвища кандидатів,— 134.914.

Центральна виборча комісія
по виборах до Верховної Ради СРСР.

Валентин Бичко

НАШІ ДЕПУТАТИ

Шахтар, опускаючись в шахту,
Епронець, вивчаючи дно,
Моряк, довершаючи вахту,—
Подумали разом одно.

Ніколи друг друга не знали,
А думали разом у лад:
— До Ради Верховної Сталін
Од серця мого депутат!

Він світить нам розумом світлим —
Народу безсмертного син.
Нікого, нікого у світі
Немає такого, як він.

Колгоспник на сонячній ниві,
Артист у веселім кіно,
Пілот в піднебессі вабливім
Подумали разом одно.

Ні разу не стрілісь на світі,
А думали разом у лад:
— Товариш Єжов непохитний
Од серця мого депутат!

Рука його, грізна і чиста,
Здавила роззявлену пасть
Проклятого тричі троцькіста,
Що в серце моє націлявсь!

Кіннотник на дальнім кордоні,
Художник над ніжним панно,
Кондуктор в трамвайнім вагоні
Подумали разом одно.

Ім вкупі бувати не щастило,
А кожен подумав у лад:
— Залізний нарком Ворошилов
Од серця моого депутат!

Щочасу, щохвилі, щоміті
Він пильно вдивляється в даль,
А тільки посунуть бандити,—
Він виведе броню і сталі!

Харків, 1937 р.

М. Хащеватський

ПІСНЯ ПРО ПЕРШОГО ДЕПУТАТА

Його співають всі світи,
Народи і язики.
Вони ішли як два брати
Із Леніним великим.
Тому — він перший депутат
В Верховну Раду Краю Рад.

Тоді, як Ленін умирав,
Він присягу дав свято:
Народу щастя, радість дав,
Життя ясне й багате.
Тому — він перший депутат
В Верховну Раду Краю Рад.

Він клятву високо проніс
В труді невтомнім, гордо,
Він розбивав нещадно скрізь
Всіх ворогів народу.
Тому — він перший депутат
В Верховну Раду Краю Рад.

На цілий світ його ім'я,
В діла живі сповіте,
Цвіте і славою сія —
Він батько, вождь, учитель.
Тому — він перший депутат
В Верховну Раду Краю Рад.

За щастя нашого часу,
За рідний край, що квітне,
За битви ті, що принесуть
Нам Жовтня день Всесвітній —
Наш Сталін — перший депутат
В Верховну Раду Краю Рад.

З єврейської переклав
Теренъ Масенко

Йосиф Вісцаріонович
СТАЛІН

В. М. МОЛОТОВ

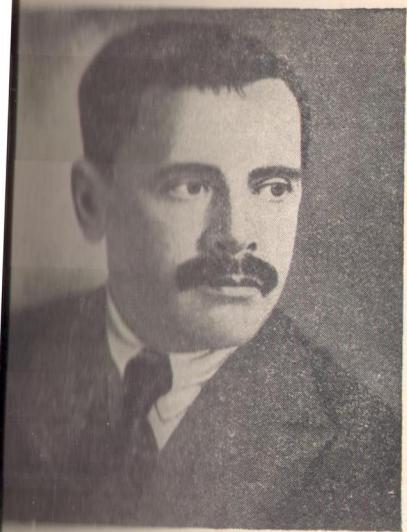
Л. М. КАГАНОВИЧ

К. Е. ВОРОШИЛОВ

М. И. КАЛИНИН

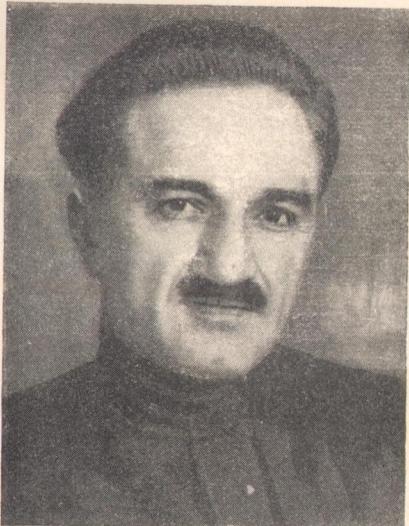
А. А. АНДРЕЕВ

С. В. КОСИОП

П. Я. ЧУБАР

А. И. МИКОЯН

А. О. ЖДАНОВ

М. І. ЄЖОВ

Г. І. ПЕТРОВСЬКИЙ

Й. Сталін

ПРО ОБ'ЄДНАННЯ РАДЯНСЬКИХ РЕСПУБЛІК ДОПОВІДЬ НА 1 З'ЇЗДІ РАД СОЮЗУ РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК 30 ГРУДНЯ 1922 р.

Товариши! В історії радянської влади сьогоднішній день є переломний. Він кладе віхи між старим, уже пройденим періодом, коли радянські республіки, хоч і діяли разом, але йшли нарізно, зайняті насамперед питанням свого існування, і між новим періодом, що вже розпочався, коли окремому існуванню радянських республік кладеться кінець, коли республіки об'єднуються в єдину союзну державу для успішної боротьби з господарською розрухою, коли радянська влада думає вже не тільки про існування, але й про те, щоб розвинутися в серйозну міжнародну силу, яка могла б вплинути на міжнародну обстанову, яка могла б змінити її в інтересах трудящих.

Чим була радянська влада п'ять років тому? Маленькою, ледве помітною величиною, яка викликала глузування серед усіх її ворогів і жаль у багатьох її друзів. Це був період розрухи, коли радянська влада спиралась не стільки на власні сили, скільки на безсиля своїх противників; коли вороги радянської влади, розбиті на дві коаліції, на коаліцію австро-німецьку і коаліцію англо-французьку, зайняті були війною між собою і не мали можливості обернути зброю проти радянської влади. Це був період воєнної розрухи в історії радянської влади. Однак, під ударами Колчака і Денікіна радянська влада створила Червону Армію і вийшла з періоду розрухи з успіхом.

В дальшому розпочався другий період в історії радянської влади, період боротьби з господарською розрухою. Цей період далеко ще не вичерпаний, але вже дав свої результати, бо ми маємо за цей період успішну боротьбу радянської влади з голодом, що його зазнала країна в минулому році; ми маємо за цей період значне піднесення сільського господарства, значне появлення легкої промисловості; ми маємо кадр командного складу промисловості, який уже виділився, який становить нашу надію, наше сподівання. Але всього цього для подолання господарської розрухи далеко недосить. Щоб розбити і ліквідувати розруху, необхідно скласти сили всіх радянських республік; необхідно всі фінансові і економічні можливості республік кинути на справу відбудови основних галузей нашої промисловості. Звідси необхідність об'єднання радянських республік в одну союзну державу. Сьогоднішній день є днем об'єднання наших республік в одну державу для складання сил на справу відбудови нашого господарства.

Воєнний період боротьби з воєнною розрухою дав нам Червону Армію — одну з основ існування радянської влади. Подальший період — період боротьби з господарською розрухою дає нам нові рамки для державного існу-

вання — Союз Радянських Республік, який, без сумніву, посуне вперед справу відбудови радянського господарства.

Чим є тепер радянська влада? Великою трудовою державою, яка викликає серед ворогів уже не глузування, а скрігт зубовний.

Такі є підсумки розвитку радянської влади за 5 років її існування.

Але, товариші, сьогоднішній день є не тільки підсумковим, він є разом з тим днем торжества нової Росії над старою, над Росією — жандармом Європи, над Росією — катом Азії. Сьогоднішній день є днем торжества нової Росії, яка розбила кайдани національного гноблення, організувала перемогу над капіталом, створила диктатуру пролетаріату, розбудила народи Сходу, запалює натхненням робітників Заходу, перетворила червоний стяг з пропора партійного в пропор державний і зібрала навколо цього пропора народи радянських республік для того, щоб об'єднати їх в одну державу, в Союз Радянських Соціалістичних Республік, прообраз прийдешньої Світової Радянської Соціалістичної Республіки.

Нас, комуністів, часто лають, твердячи, що ми нездатні будувати. Нехай історія радянської влади за п'ять років буде доказом того, що комуністи вміють також і будувати. Нехай сьогоднішній з'їзд Рад, закликаний затвердити декларацію і договір про Союз Республік, ухвалені вчора конференцією повноважних делегацій, нехай цей союзний з'їзд покаже всім тим, хто ще не втратив здатності розуміти, що комуністи вміють так само добре будувати нове, як вони вміють добре руйнувати старе.

Ось, товариші, декларація, ухвалена вчора конференцією повноважних делегацій. Я її читаю:

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО УТВОРЕННЯ СОЮЗУ РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК

З часу утворення радянських республік держави світу розкололися на два табори: табір капіталізму і табір соціалізму.

Там, у таборі капіталізму,— національна ворожнеча й нерівність, колоніальне рабство і шовінізм, національне гноблення й погроми, імперіалістичні звірства й війни.

Тут, у таборі соціалізму,— взаємне довір'я і мир, національна свобода й рівність, мирне співживіття й братерське співробітництво народів.

Спроби капіталістичного світу на протязі десятків років розв'язати питання про національності шляхом сполучення вільного розвитку народів з системою експлуатації людини людиною були безплідні. Навпаки, клубок національних суперечностей все більше заплутується, загрожуючи самому існуванню капіталізму. Буржуазія виявилась безсилою налагодити співробітництво народів.

Тільки в таборі рад, тільки в умовах диктатури пролетаріату, яка згуртувала навколо себе більшість населення, стало можливим знищити в корені національний гніт, створити обстанову взаємного довір'я і закласти основи братерського співробітництва народів.

Тільки завдяки цим обставинам удалося радянським республікам відбити напади імперіалістів усього світу, внутрішніх і зовнішніх; тільки завдяки цим обставинам удалося їм успішно ліквідувати громадянську війну, забезпечити своє існування і приступити до мирного господарського будівництва.

Давні роки війни не минули безслідно. Розорені лани, спинені заводи, руйновані продуктивні сили і виснажені господарські ресурси, що лишилися в ендешину від війни, роблять недостатніми окрім зусилля окремих республік по господарському будівництву. Відбудова народного господарства, як виявилося, неможлива при відокремленому існуванні республік.

З другого боку, нестійкість міжнародного становища і небезпека нових нападів роблять неминучим створення єдиного фронту радянських республік перед лицем капіталістичного оточення.

Нарешті, сама будова радянської влади, інтернаціональної своєю класовою природою, штовхає трудящі маси радянських республік на шлях об'єднання в одну соціалістичну сім'ю.

Но ці обставини владно вимагають об'єднання радянських республік в одну союзну державу, здатну забезпечити і зовнішню безпеку, і внутрішнє гасполіарське процвітання, і свободу національного розвитку народів.

Всі народів радянських республік, що зібрались недавно на з'їзди своїх рад і одностайно ухвалили рішення про утворення „Союзу Радянських Соціалістичних Республік“, є надійною запорукою того, що Союз цей є добровільним об'єднанням рівноправних народів, що за кожною республікою забезпечено право вільного виходу з Союзу, що доступ в Союз відкритий усім соціалістичним радянським республікам, як тим, що існують, так і тим, що мають виникнути в майбутньому, що нова союзна держава буде достойним унічнанням закладених ще в жовтні 1917 р. основ мирного співожиття і братського співробітництва народів, що вона послужить вірною опорою проти світового капіталізму і новим рішучим кроком на шляху об'єднання трудящих усіх країн в світову Соціалістичну Радянську Республіку.

Завважуючи про все це перед усім світом і урочисто проголошуячи непорушеність основ радянської влади, що знайшли свій вираз у конституціях соціалістичних радянських республік, які уповноважили нас, ми делегати цих республік, на підставі даних нам уповноважень, постановляємо підписати договір про утворення „Союзу Радянських Соціалістичних Республік“.

А ось і текст договору, ухваленого тією ж конференцією. (Товариш Сталін зачитує договір про утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік).

Товариши, з доручення конференції повноважних делегацій радянських республік я маю запропонувати вам затвердити щойно прочитані тексти декларації і договору про утворення Союзу Радянських Республік. Товариши, пропоную прийняти їх з властивою комуністам одностайністю і вписати тим новий розділ в історію людства. (Оплески).

„І від Рад Союзу Радянських Соціалістичних Республік“.
Стенографічний звіт, вид. ВЦВК, М., 1922 р.

Давид Каневський

ГЕРБ

Земля, обрамлена колоссям,
У Жовтні народилася ти.
До тебе сонце підвелось —
В чотири сторони світи.

Світи, як людям світить вранці
Яскравий сонячний вогонь,
Щоби китайці, щоб іспанці
Торкнулися променя твого.

Щоб герб великого Союзу
В народі гнобленім ожив,
І засіяв далеким друзям
Наш славний путь. Ти їм скажи:

Планета в сонці молодому —
Це загадка строга і проста
Про те, як двадцять років тому
Народ на ворога повстав.

В серпі і молоті планета —
Це вірний спомин на віки,
Як брали ворога в багнети
Із міст і сіл більшовики.

О, скільки лиха люди краї
Знесли на власному горбі,
Щоб подружилися трудящі
Отак, як сказано в гербі!

Отак могутньо поєднатися,
Серцями злившись у Кремлі,
Отак, як перші одинадцять
Республік вільних на землі!

Світи, великий герб Союзу,
Світи яскраво, як вогонь,
Щоб і заморські наші друзі
Торкнулись променя твого.

Щоб і вони у себе вдома
Скували щастя в боротьбі —
Країну в сонці молодому,
Країву в молоті й серпі.

Харків, 1937 р.

КВІТУЧА УКРАЇНА

Цвіте квітуча Україна,
Мов мак процвітає.
Про твоє велике щастя
Тепер всесвіт знає.

Дивуються пани люті
З наших темпів, моці.
Ми одягнені і взуті,
Колись були босі.

Полетяль всі пси ворожі
Від наших кордонів.
Стоймо ми на сторожі
Завоювань Жовтня.

Пам'ятайте, пси негідні,
Безмозглі, порожні.
Були колись люди бідні,
Тепер всі заможні.

Працюємо у колгоспах
По сталінському шляху.
Не бачити більш ніколи
Україна кату.

Ой, біжить життя веселе,
Мов та бистра річка.
Будуть нові міста й села
В третю Глятирічку.

Склад Григорій Міщенко,
колгосп „Іскра“. Ізюмський район.

С. В. Косюр

УКРАЇНА — РАДЯНСЬКА СОЦІАЛІСТИЧНА РЕСПУБЛІКА

ДО ХХ РОКОВИН РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ

До революції Україна перебувала в становищі колонії старої царської Росії. Весь економічний і культурний розвиток народного господарства України і стан народних мас мали на собі сліди цих колоніальних відносин. Українська мова не мала права громадянства і російськими чиновниками, капіталістами, поміщиками була оголошена як мова мужицька. У величезній країні з майже 30-мільйонним українським населенням українських газет випуск не було. Так само майже не існувало шкіл з українською мовою викладання. Література українського народу була цілком занедбана. На додаток до всього цього з доручення російського царизму Україною правили російські або німецькі губернатори та чиновники.

Цей російський чиновницький управляючий апарат не лише своїм соціальним станом, але й мовою був цілком чужий українському народові. Тільки невелика верхівка так званої української інтелігенції, переважно близько зв'язана з імущими верствами населення — поміщиками, капіталістами, — мала доступ в середовище чиновництва та інших царських управителів.

Цей тяжкий економічний стан трудящих мас і повне ігнорування інтересів їх національно-культурного розвитку, знущання і суворість, які допускалися російськими чиновниками, капіталістами, поміщиками над українським народом, перебували в прямій протилежності з великими економічними вигодами і прибутками, що їх діставали капіталісти, експлуатуючи природні блага України. Розвиток Донецького басейну, експлуатація рудних багатств Кривого Рогу, розвиток промисловості трудящим України не приносили ніякої користі. Їх стан залишався зліденим, вони залишалися в некультурності, темряві, зате капіталісти й поміщики загрівали величезні барзи.

Як наслідок колоніального становища і національного гніту трудящих мас України, від старого часу залишились певні ознаки і наслідки. При умові, коли 80% населення країни становили українці, населення великих міст України складалося головним чином з росіян, в значній мірі чиновницьких елементів. Переважна більшість службової і технічної інтелігенції також складалася із росіян або іноземців. В складі робітників на фабриках і заво-

дах також була більшість прийшлих російських робітників, в той час як корінне українське місцеве населення в промисловість не втягувалося, населення тримали в зліднях і утруднювали доступ його на підприємства.

Такий був стан України до Лютневої революції. Проте, і після Лютневої революції український народ під владою Центральної ради, гетьмана і німців не дістав ніякого полегшення. Українські есери, соціал-демократи, федералісти та інші дрібно-буржуазні українські націоналістичні партії, що стали при владі, хоч і користувалися звичайно українською мовою, проте, старанно душили робітників і сільську бідноту, додогжаючи попереднім хазяям — тим самим російським та іноземним капіталістам, російським і польським поміщикам. Гетьман Скоропадський сам був російським генералом і великим поміщиком. Більшість керівних працівників Центральної ради, директорії, а також усі верхівка українських есерів, соціал-демократичної партії були зв'язані з заможними куркульськими верствами українського села або в той час уже нечисленним прошарком українських поміщиків.

Тому і під час влади націоналістів трудящі України не дістали і не могли дістати ніякого полегшення. Гніт залишився попереднім. Змінилася лише вивіска, під якою капіталісти, поміщики експлуатували народ. Ця вивіска стала жовтоблакитною — національною, але суть залишилась попередня — капіталістична, гнобительська.

Для трудящих мас можливість користуватися благами національного розкріпачення нерозривно зв'язана з їх економічним розкріпаченням. Без визволення робітників і трудящих селян від експлуатації капіталістів і поміщиків, без передачі трудящому селянству поміщицьких земель, без переходу влади в руки самих трудящих — для робітників, мільйонних мас біднішого й середнього селянства нема й не може бути національного визволення. Та й сами пани українські націоналісти вище над усе ставили інтереси своїх кишинь, земельні інтереси великих і дрібних землевласників, заводчиків, фабрикантів. Тому в ім'я інтересів поміщиків, куркулів, фабрикантів, в ім'я збереження земельної власності й капіталу українські націоналісти готові були піти на союз хоча б з самим чортом, аби тільки залишити за собою владу, свої маєтки і підприємства та право експлуатації робітників і селян.

Ось чим була національна влада Петлюри, гетьмана, яка перебувала під охороною багнетів німецької кайзерівської армії. Така і тільки така влада могла бути створена і іншими дрібнобуржуазними націоналістичними партіями, які вихвалялися своєю показною революційністю — боротьбистами, лівими есерами і ін. і ін.

Тільки радянська влада, що повалила гніт капіталістів і поміщиків, прогнала інтервентів і націоналістів усіх мастей, передала народові землю, фабрики і заводи, покінчила назавжди з закабаленням трудящих, вперше і назавжди визволила український народ від національного гніту та матеріальної кабалі і заклала міцні підвалини для повної ліквідації колишнього колоніального становища України і її культурної відсталості.

Протягом 20 років упертої боротьби на фронті соціалістичного будівництва комуністична партія свою програму послідовного проведення ленінсько-сталінської національної політики повністю провела в життя. Зникли останні рештки, які нагадують про колишнє національне пригнічення України, зникли рештки її колишньої культурної відсталості. Продуктивні

ній Української Радянської Республіки дістали величезний і повний розвиток, а разом з тим став безперервно кращати і матеріальний стан селянинів.

Раніше значна частина народного прибутку, що добувалася тяжким трудом і потом, на дві третини, якщо не більше, ішла в кишені капіталістів, підприємців, куркулів. Нині весь народний прибуток, здобутий працею робітників і селян, повністю іде на поліпшення становища самих трудящих і на користь держави трудящих.

За роки радянської влади на Україні побудовані нові величезні підприємства—фабрики, заводи і шахти. Якщо характерним для всякої колоніальної і напівколоніальної країни був розвиток в ній, головним чином, сировинних галузей промисловості, то на Україні за 20 років радянської влади побудовано величезні підприємства обробної промисловості, насамперед машинобудівної—промисловості найскладнішої, яка вимагає найбільш кваліфікованої праці і машин. На Україні за цей час виросла могутня енергетична база народного господарства у вигляді великої сітки найбільших електростанцій, найголовнішою з яких є побудована на Дніпрі електростанція ім. Леніна.

Радянська влада перебудувала заново і старі підприємства України. Ці підприємства переустатковані новою технікою і значно розширені. В 1936 році гуртова продукція усієї великої промисловості України в 7 разів перевищує гурттову продукцію промисловості довоєнного часу. Сама лише продукція машинобудівної промисловості в 1936 році в 29 разів перевищує продуктивність цієї ж галузі промисловості в 1913 році. Кількість вироблюваної електроенергії на території України підвищилася порівняно з 1913 роком в 90 разів. Машинобудівна промисловість у 1913 році займала лише 6% продукції всієї великої промисловості, а в 1936 році вона займає вже понад 30% продукції всієї важкої промисловості України.

Машинобудівна промисловість, що обслуговує сільське господарство, сільськогосподарське машинобудування, яке є також дуже істотною частиною промисловості, що забезпечує перетворення сільського господарства, лежало на Україні величезний розвиток. Досить згадати побудування Харківського тракторного заводу, заводу комбайнів у Запоріжжі, переустаткування і реконструкцію двох величезних підприємств сільськогосподарського машинобудування—Харківського заводу „Серп і молот“ та Кіровського заводу „Червона зоря“.

Разом з бурхливим зростанням будівництва промисловості зростала і чисельність робітників на Україні. За цей час кількість робітників підвищилася з 642 тисяч в 1913 році до 1.530 тисяч в 1936 році.

Безперервно підвищується продуктивність праці на радянських фабриках, заводах і шахтах. Саме на Україні народився стахановський рух, що відкриває нові, багаті перспективи зростання продуктивності соціалістичних підприємств, підвищення добробуту трудящих.

Завдяки послідовному проведенню в життя економічної і національної політики радянської влади серед робітників, невпинно зростала питома вага робітників, які походять з місцевого корінного українського населення. Ще в 1923 році серед робітників налічувалося українців коло 30%, а тепер цей процент досягає цифри 60, при чому в цілому ряді нових галузей промис-

ловості, як машинобудування, хемія і деякі інші галузі, ця кількість підщується до 70 — 75%.

Зростають і кадри технічної інтелігенції, а серед них весь час іде підвищення питомої ваги за рахунок місцевого українського населення. У 1926 році серед інженерів промисловості на Україні українців було 14%, а в 1935 році — уже понад 50%.

Показником економічного зростання Української Радянської Республіки є також бурхливе зростання міст. Міста України, в тому числі основні промислові центри, насамперед і найбільш зростають знов таки за рахунок повнення з місцевого українського населення. Таке місто, як Харків, за часів радянської влади щодо кількості населення зросло з 285 тисяч у 1923 році до 742 тисяч у 1937 році. Київ мав у 1920 році населення 366 тисяч, а в 1937 році — 747 тисяч. Дніпропетровськ — 285 тисяч, а тепер 447 тисяч. Сталіно — 38 тисяч, а тепер 239 тисяч. Ворошиловград — 57 тисяч, тепер 165 тисяч. Запоріжжя — 25 тисяч, тепер 229 тисяч. Процент українського населення підвищився в Харкові з 35 в 1923 році до 50 в 1934 році. Сталіно — з 7 до 31%. Запоріжжя — з 28 до 56%. Ворошиловград — з 21 до 60%, Дніпропетровськ — з 16 до 49%.

Це кількісне зростання і збільшення складу українців серед робітників інтелігенції та міського населення є природним наслідком політики більшовицької партії і радянської влади, скерованої на розвиток продуктивних сил усіх республік і максимальне втягування у виробничий процес місцевого населення. В цьому полягає основне завдання політики радянської влади.

Разом з кількісним зростанням міста України, основні промислові центри її, корінним чином перебудували своє господарство, набагато підвищили свій благоустрій. Такі міста, як Харків, Сталіно, Запоріжжя, стали зовсім невідомими. Вони нічим не нагадують тих міст, якими вони були в старий, довоєнний час. Навіть таке місто, як Київ, стало зовсім невідомим. Щороку уряд вкладає в благоустрій міст такі величезні кошти, які ні кому і не снилися в довоєнний час.

Така політика радянської держави і більшовицької партії, такі наслідки цієї політики максимального розвитку продуктивних сил, використання для блага народу величезних багатств однієї з найпередовіших республік Радянського Союзу. Це пряма протилежність і, як небо від землі, відрізняється від політики економічного й національного пригнічення правлячих класів царської Росії.

Всякому видно, що політика радянської влади і більшовицької партії спрямована на остаточне економічне й політичне розкріпачення, на піднесення добробуту трудящих мас і економічне та політичне преуспівання Української Радянської республіки.

Таке економічне піднесення за такий короткий час є небаченим в історії капіталістичних країн. Ніякий інший уряд, навіть при загальний підтримці капіталістичних країн, не міг би, не зробив би ніколи навіть однієї десятої того, що зробила радянська влада на Україні. Нічого подібного не зробили б українські націоналісти, бо вони показали на ділі, що можуть тільки гуртом і проздірі розпродувати багатства України, торгувати інтересами трудящих, продавати фашистам право на експлуатацію і пригнічення українського народу, на грабування його багатств.

Найни радянська влада забезпечила економічний і культурний розквіт української республіки вільного українського народу.

Інші ж разючі наслідки необхідно відмітити і в будівництві сільського господарства, в піднесенні добробуту селянських мас. Україна стала тепер країною мінінок, зростаючих колгоспів. У далеке минуле відійшли спогади про старе індивідуальне, розпорощене, дрібне господарство, про куркульську війну, про роботу на пана.

Винували часи, коли багатомільйонна українська селянська біднота заради вільба ішла в найми до поміщиків, до куркулів, або билася над своїм селянським землі, щоб не вмерти з голоду, і все ж діставала злідених врохій. Це буде прослітку для бідняка й середняка - селянина, немислимо було винувати у люді мільйонам селян при дрібному розпорощеному господарстві і навіть нервісних знаряддях виробництва, при відсутності у однієї третини селянства тигла.

Тепер українське село цілком перетворилося. Остаточно переміг і зміцнів колгоспний лад. Селянство об'єдналось у колгоспи. Радянська влада перебудувала сільське господарство України. Раніше кожен селянин змушеній був розрівнювати тільки на самого себе, а переважна більшість бідноти, навіть передмістів не могли й мріяти про те, щоб придбати якнебудь досконаліше, а тим більш складне знаряддя, не могли мріяти про те, щоб користуватися постійною порадою і допомогою агронома або зоотехніка. Радянська влада, він сили якої спрямовані на поліпшення становища трудящих, на допомогу мільйонним колгоспним масам в їхньому господарстві, забезпечила новому колгоспному селу величезну кількість найновіших, найдосконаліших машин і знарядель сільського господарства. 958 МТС, 65 тис. тракторів, 21 тис. комбайнів, понад 20 тис. досконаліх складних молотарок і двигунів, не говорячи про десятки тисяч удосконалених зернових і спеціальних сіялок, плугів, бурінно-діямачів і різних інших машин по обробленню ґрунту, по збиранню і обробленню різних технічних культур, працюють тепер на користь колгоспного господарства.

В. І. Ленін колись говорив, що підняти мільйони селянства із зліднів до нового, світлого, заможного життя можливо тільки застосуванням у сільському господарстві на суспільних полях сучасних машин. Тільки це піднесе продуктивність праці селянина набагато разів проти попереднього і цілком перетворить життя людини.

Радянська влада цей заповіт, цю думку Володимира Іл'ча тепер цілком і повністю провела в життя. Цю величезну допомогу сільськогосподарськими машинами і знаряддями радянська влада подає колгоспному селянству на умовах зовсім небачевих і немисливих у капіталістичному світі. У старі часи молотарка в руках куркуля, сіялка або інше якнебудь знаряддя були річчю, а допомогою якої експлуататор стягував якомога більше прибутку з селянина, викабалював його, примушував працювати на себе.

Зовсім інакше при радянській владі. Машина, яку дає радянська влада селу, допомагає колгоспові піднести врожайність його ланів, поліпшити його життя. Всі роботи МТС робляться в кредит, без процентів. На додаток ще радянська влада сплачує частину витрат машинно-тракторних станцій. На додаток до цього радянська держава витрачає великі кошти на різні курси по підготовці трактористів, комбайнерів, шоферів з середовища колгоспників.

В українському радянському колгоспному селі тепер є понад 200 тисяч чоловік і дівчат, які навчилися керувати машиною.

Уже саме це робить зовсім не схожим теперішнє радянське колгоспне село з селом колишнім. Раніше допомогою агронома, зоотехніка і навіть ветеринара мали можливість користуватися тільки куркулі й поміщики. Досить згадати, що на Україні до революції на службі земств для обслуговування селянських господарств було всього близько 500 агрономів. При чому більшість з них обслуговувала, головним чином, куркульські господарства. Стільки ж агрономів було на службі в поміщицьких економіях. Ветеринарних лікарів на Україні в 1910 р. було трохи більше, ніж 350 чоловік.

А тепер радянська держава навчила і поставила на службу колгоспів на Україні 14.800 агрономів, 5.500 зоотехніків, 2.100 ветеринарних лікарів і 3.000 ветеринарних фельдшерів. Уся армія агрономів, зоотехніків, ветеринарів утримується на кошти держави і працює над піднесенням урожайності колгоспних ланів.

Відповідно до цього і продуктивність колгоспної і селянської праці тепер набагато вища, ніж в індивідуальному господарстві. Якщо в старі царські часи середній урожай зернових культур на Україні вважався 8 і найбільше — 9 цнт. з гектара, то за останні 2—3 роки ми досягли і закріпили на колгоспних ланах рівень, який забезпечує нам урожай в 11 — 12 цнт. з гектара.

На основі піднесення зернового господарства швидкими кроками піднімається тваринництво. Рівнем і продуктивністю тваринництва ми тепер доганяємо і переганяємо дореволюційний рівень. По такій важливій галузі, як свинарство, уже перегнали. У дореволюційні часи значна частина худоби належала куркулям. Одночасно величезна кількість батраків і селянської бідноти зовсім не мала худоби. Тепер уся ця худоба колгоспна і колгоспників. У 1938 р. на Україні вже не залишилось господарства колгоспника, яке не мало б власної корови, телиці або свині.

Зростає прибутковість колгоспів. Великого значення у зростанні грошової прибутковості колгоспів набули технічні культури — буряки, льон, бавовник, які завдяки досягненям високим урожаям забезпечують немалій грошовий прибуток.

Тепер кожний колгоспник бачить і розуміє, що добробут його сім'ї залежить виключно від його власної праці і праці його товаришів — колгоспників. Нема ніяких перешкод до того, щоб, підвищуючи врожайність, підвищуючи продуктивність худоби, подвоювати і потроювати свої прибутки, забезпечуючи собі таким чином заможне, культурне життя.

Нема більше глитаїв, які виривали у бідноти і безкінних значну частку їхньої важкої праці. Не доводиться тепер платити нескінчені проценти по недоїмках, не доводиться розплачуватися за борги у куркуля і крамаря.

Це загальне піднесення добробуту трудящих і на селі є основною базою, на якій відбувається небачене ще в історії культурне піднесення трудящих. Політична свідомість, активна участь в управлінні державою є характерною особливістю всіх громадян нашої країни.

Робітники й колгоспники мають тепер повну можливість навчати своїх дітей грамоти коштом держави, бо радянська влада провела загальне, безплатне початкове навчання, мають можливість забезпечити своїм дітям середню й вищу освіту в численних середніх і вищих навчальних закладах.

Радянська влада забезпечила зростання і розквіт талановитих людей народу, забезпечила виявлення десятків і сотень тисяч здібних організаторів працюючого господарства, громадських працівників, державних діячів, стаханівців коагоспінів і радгоспінів ланів.

Шанні в радянській державі належить тим, хто добре, зразково працює, тим, які вносять найвищої продуктивності праці, хто самовіддано працює на захисту користі народу.

Винаваживши трудящих України від експлуататорів, від гніту капіталістів і панщинів, від куркульської кабали, забезпечивши їм безперервне піднесення їхнього добробуту, радянська влада тим самим повнотою і остаточно встановила національне визволення українського народу, створила умови для просування його культури для її розквіту. Радянська влада забезпечила українському народові замість старого царського ворожого чиновницького апарату свій власний, радянський апарат управління державою. Ради, які складаються з людей, що вийшли з народу, обрані, уповноваженні народом, радянський апарат близький народові мовою і духом,— це апарат, що складається з людей, яких народ має повне право в перший - ліпший час змінити, якщо вони будуть погано працювати або відірвуться від народу. Радянська влада забезпечила українському народові небувалу в світі політичну свободу, широку демократію Сталінської Конституції. В день виборів — 12 грудня — український народ показав, як він цінить цю свободу і демократію і як він уміє користатися нею в спільних народних інтересах.

Радянська влада забезпечила широкий розвиток народного, національного формою, соціалістичного змістом українського мистецтва, здійснюючи могутню підтримку його коштом радянської держави. Широка державна підтримка писемницьких, літературних організацій та видань газет, журналів, художньої літератури українською мовою, як і мовами інших народів, радянською владою забезпечується в повній мірі.

Так український народ під керівництвом партії більшовиків, Леніна і Сталіна пройшов свій шлях від пригнічення до завоювання народної влади і повної свободи. На протязі 20 років робітники й селяни України на власному досвіді переконалися в правильності більшовицького шляху, вони переконалися в тому, що це єдиний шлях для визволення трудящих мас. Робітники й селяни України переконалися, що шлях, на який кликали націоналісти, петлюрівці, українські соціал-демократи, незалежники, боротьбисти,— це в шлях пригнічення й поневолення трудящих, шлях повернення до старого, занедбаного і безправного існування.

Народ переконався на власному досвіді, що націоналісти всіх мастей продают народ, тягнуть назад до кабали, до ярма. Більшовики ведуть вперед до свободи та щасливого життя.

Ось чому український народ, як один, 12 грудня голосував за політику і за партію Леніна — Сталіна.

Ось чому український народ свою радянську республіку і весь Радянський Союз — батьківщину трудящих — захищатиме до останньої краплі крові.